IN1010 våren 2024

Tirsdag 6. februar

Arv og subklasser - del 2:
Polymorfi
Konstruktører i subklasser

Presentasjon av Stein Gjessing

fremført av Dag Langmyhr

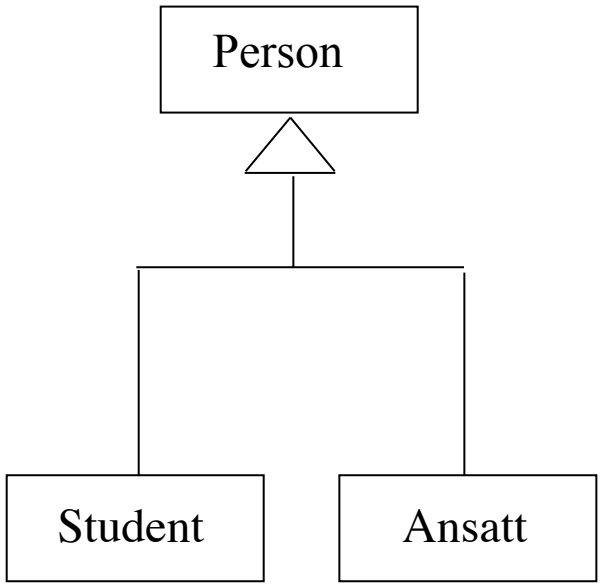
Dagens tema

- **Subklasser og polymorfi**
- **Når bruker vi arv / når bruker vi komposisjon**
- **Objektet *`Object`***
- **Konstruktører i subklasser**

Klassehierarki vs. programkode vs. datastrukturer

Når du planlegger programmet

Når du planlegger og kjører programmet

```
class Person {
    String navn;
    int tlfnr;
    boolean gyldigTlfnr() { . . . }
}
```

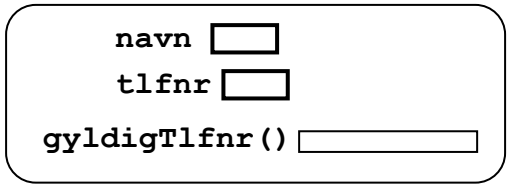
```
class Student extends Person {
    String program;

    void byttProgram(String nytt) {
        program = nytt;
    }
}
```

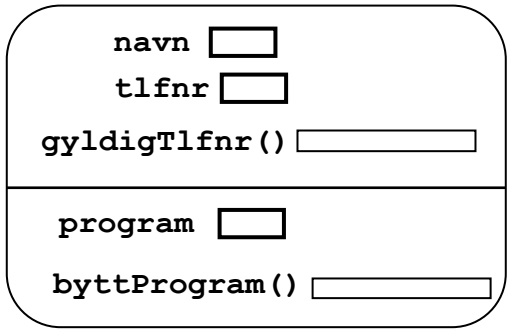
```
class Ansatt extends Person {
    int lønnstrinn;
    int antallTimer;

    void lønnstillegg(int tillegg) {
        lønnstrinn += tillegg;
    }
}
```

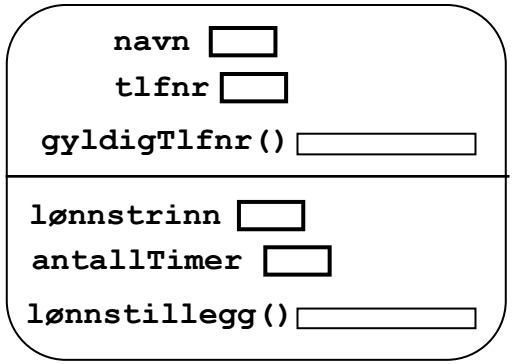
Når du (planlegger og) kjører programmet

Person-objekt

Student-objekt

Ansatt-objekt

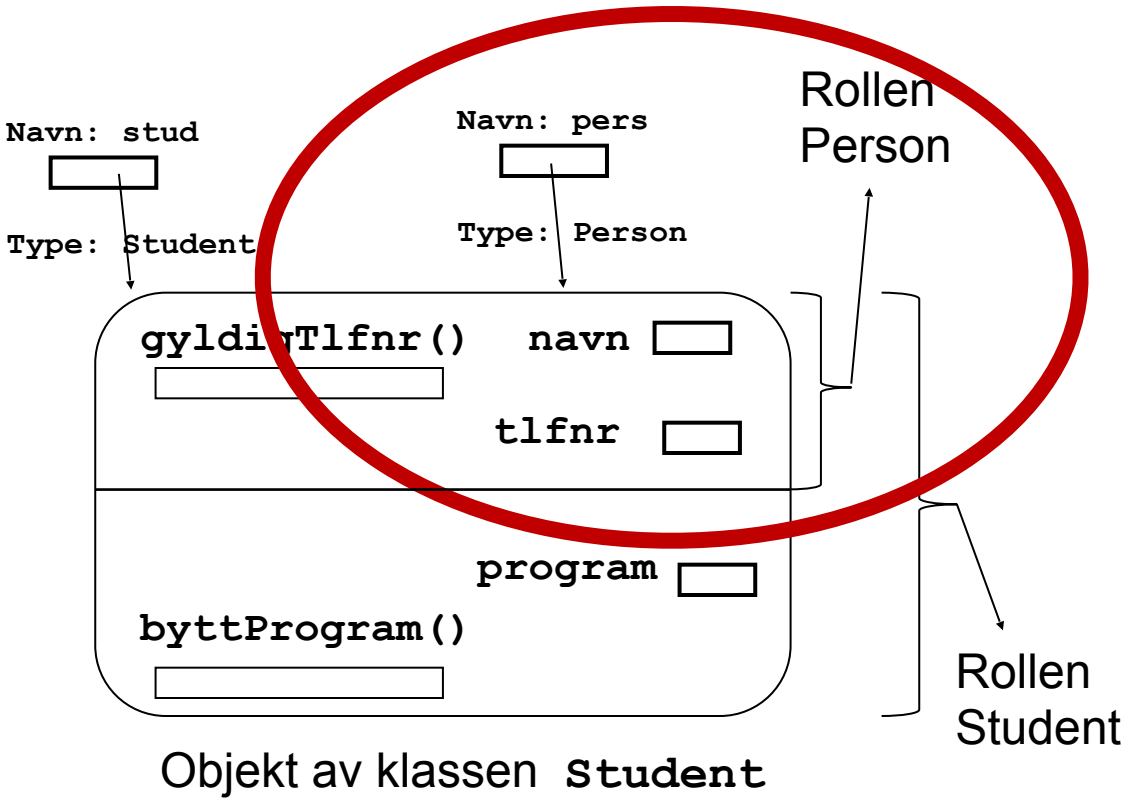
Java er et statisk typet programmeringsspråk:
I enden av en **Person-**peker vil vi alltid
se et objekt med **Person**-egenskaper


```
class Person {
    String navn;
    int tlfnr;
    boolean gyldigTlfnr() { . . . }
}
```

```
class Student extends Person {
    String program;
    void byttProgram(String nytt) { . . .  }
}
```

```
Student stud;
Person pers;
stud = new Student();
pers = stud;
```


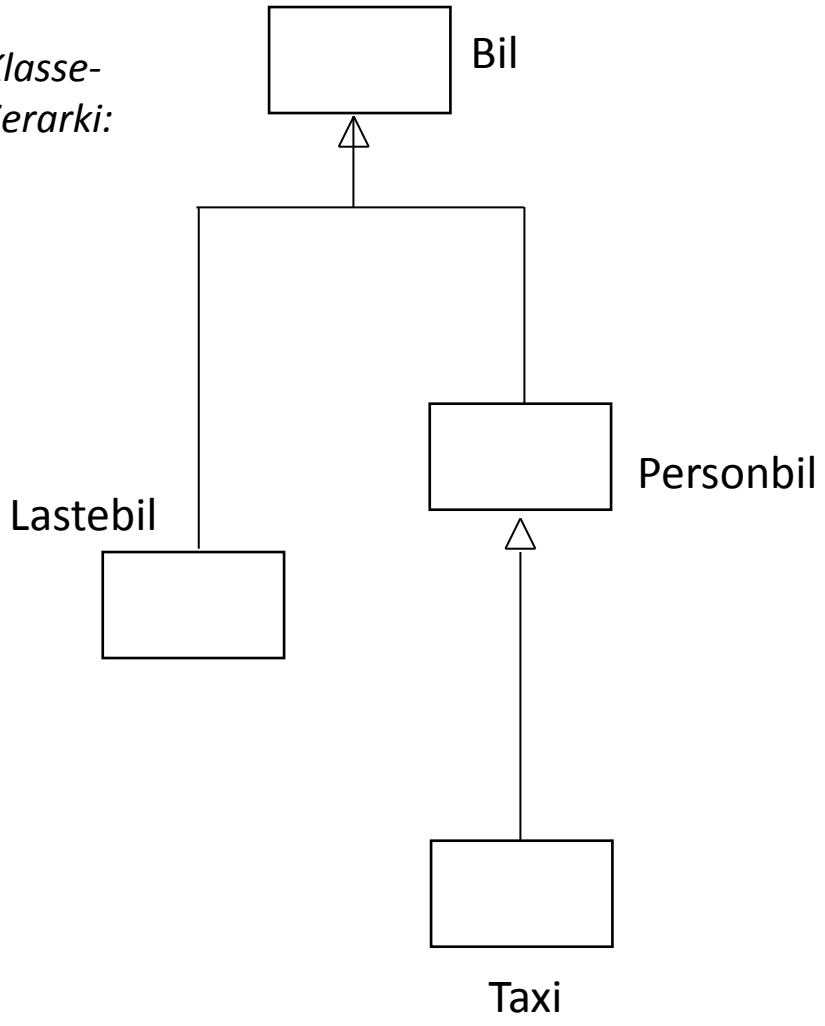
Objekt av klassen **Student**

Polymorfi - motivasjon

NYTT

Alle biler skal betale skatt – men ikke like mye

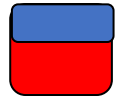
Klasse-hierarki:

Bil-objekt

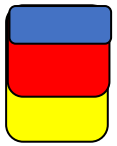
Eksempler på noen objekter

Personbil-objekt

Lastebil-objekt

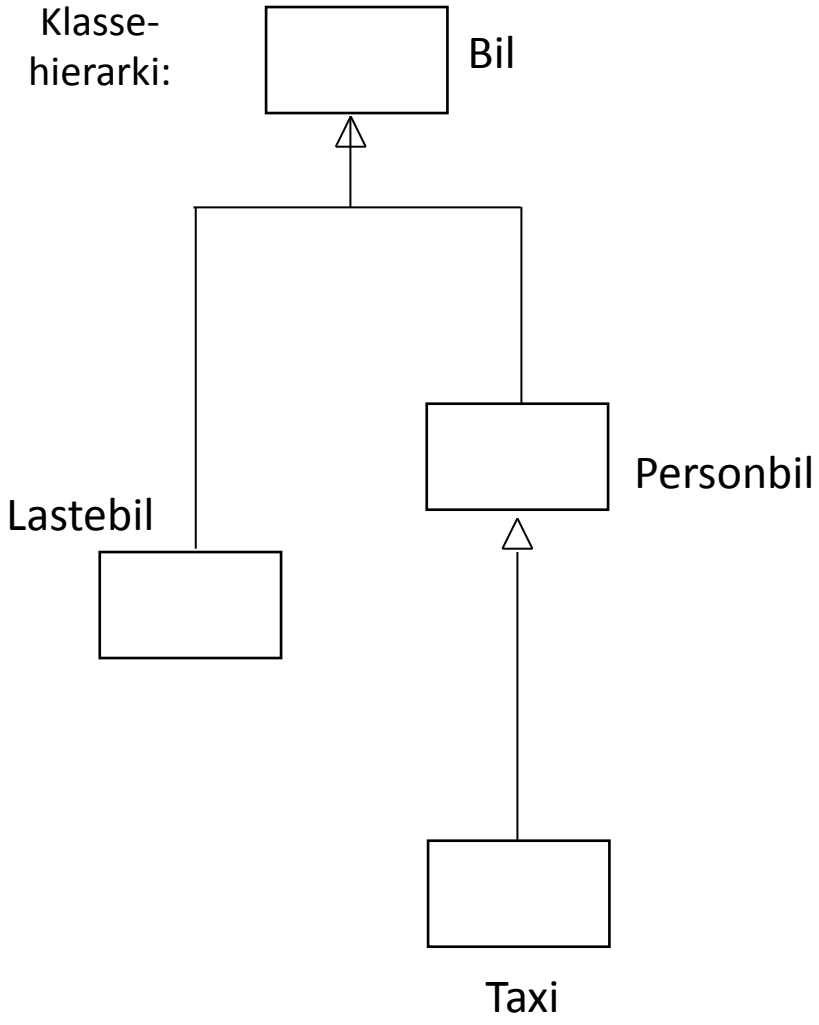

Taxi-objekt

Polymorfi

NYTT

Alle biler betaler skatt – men ikke like mye


```
class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    public  double skatt(){return pris * 0.25;}
    . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    public double skatt(){return pris * 0.1; }
    . . .
}
```

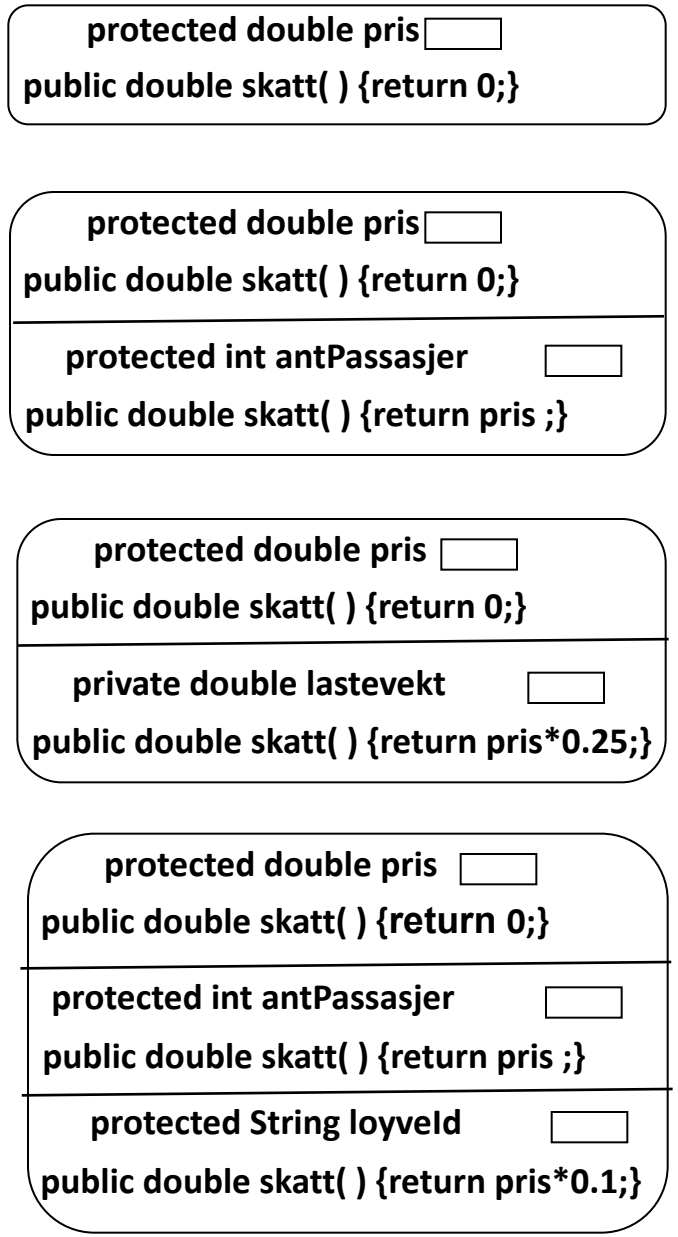
Polymorfi


```
class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    public  double skatt(){return pris * 0.25;}
    . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    public double skatt(){return pris * 0.1; }
    . . .
}
```

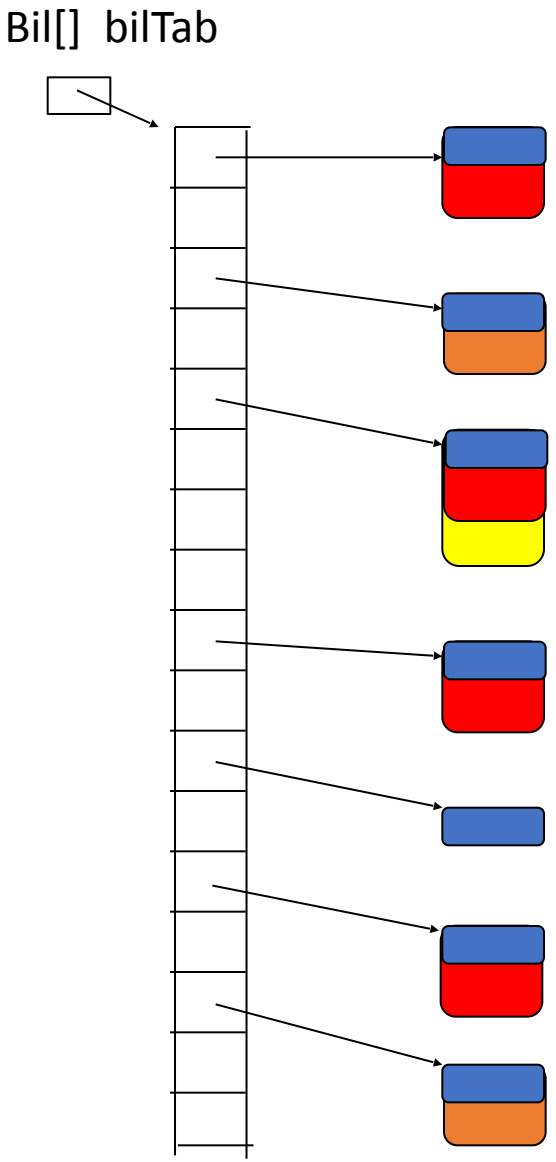

Polymorfi - motivasjon

Vi har en «database» med mange biler

Vi ønsker å skrive ut hva hver enkelt bil i databasen vår skal betale i skatt

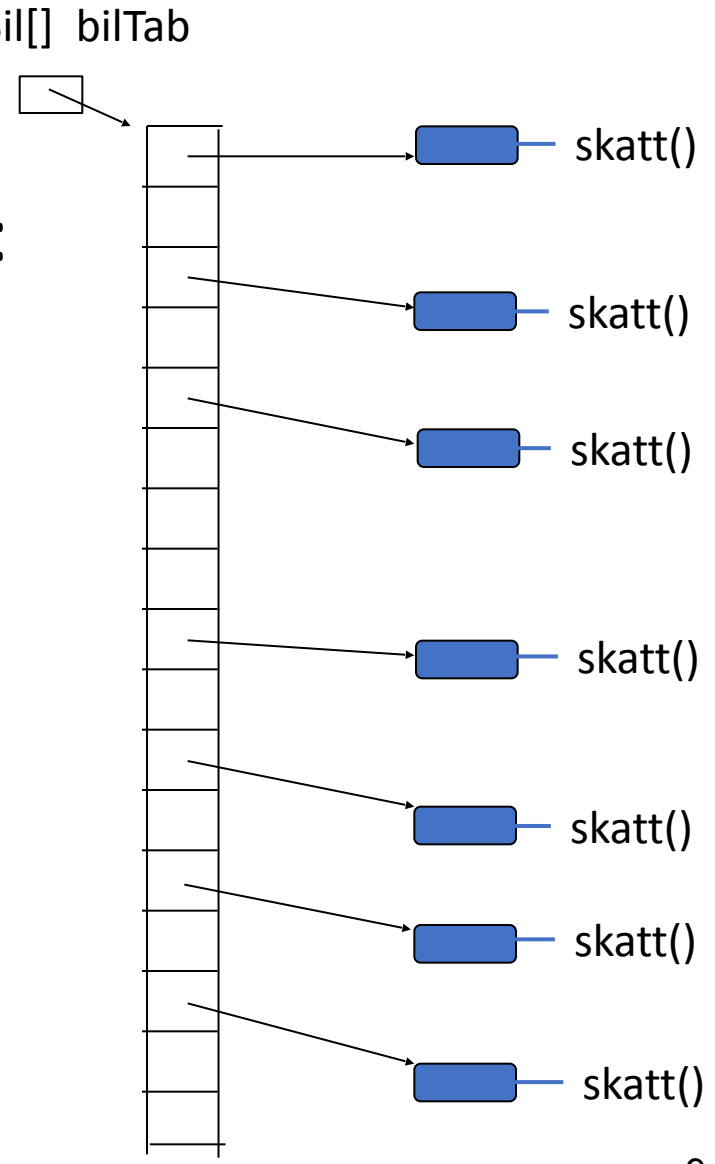
```
Bil[] bilTab = new Bil[1000];
  . . .
// Lag objekter og fyll inn i arrayen
  . . .
for (Bil b: bilTab) {
    System.out.println("Skatt: " + b.skatt());
}
```


Kompilatoren ser dette:

og tror at datastrukturen ser slik ut:

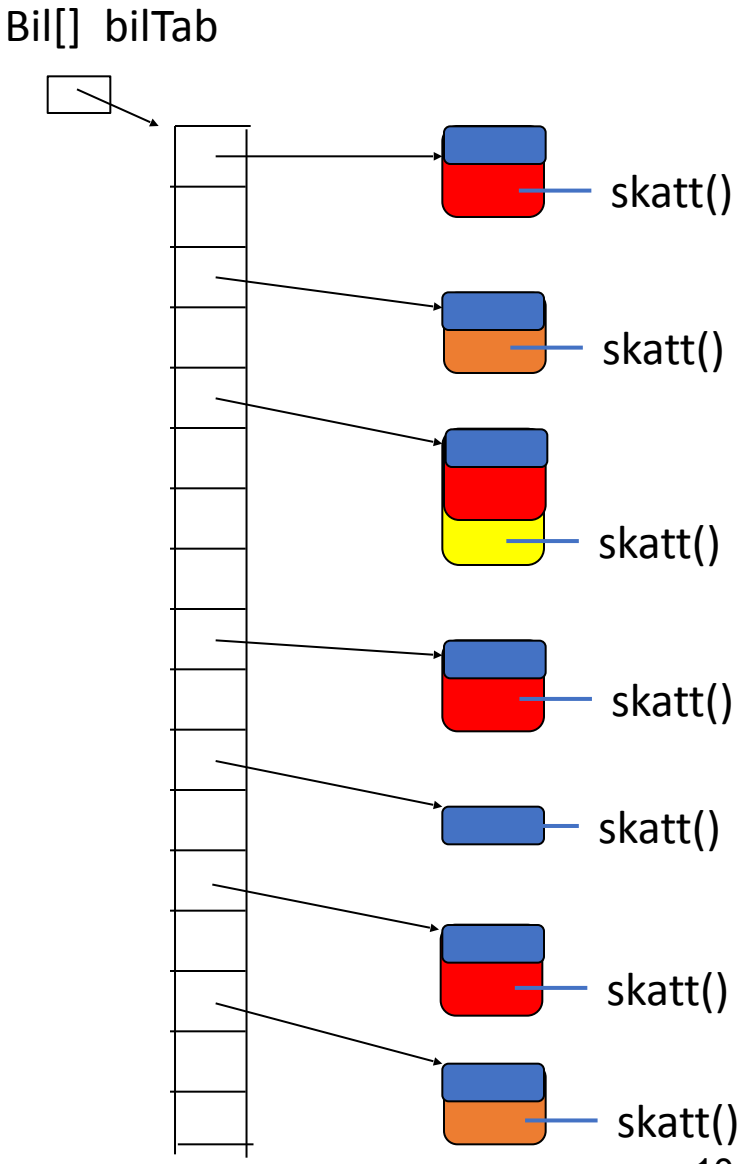
```
Bil[] bilTab = new Bil[1000];
  . . .
// Lag objekter og fyll inn i arrayen
  . . .
for (Bil b: bilTab) {
    System.out.println("Skatt: " + b.skatt());
}
```


Polymorfi gjør
at kjøretidsystemt gjør dette:

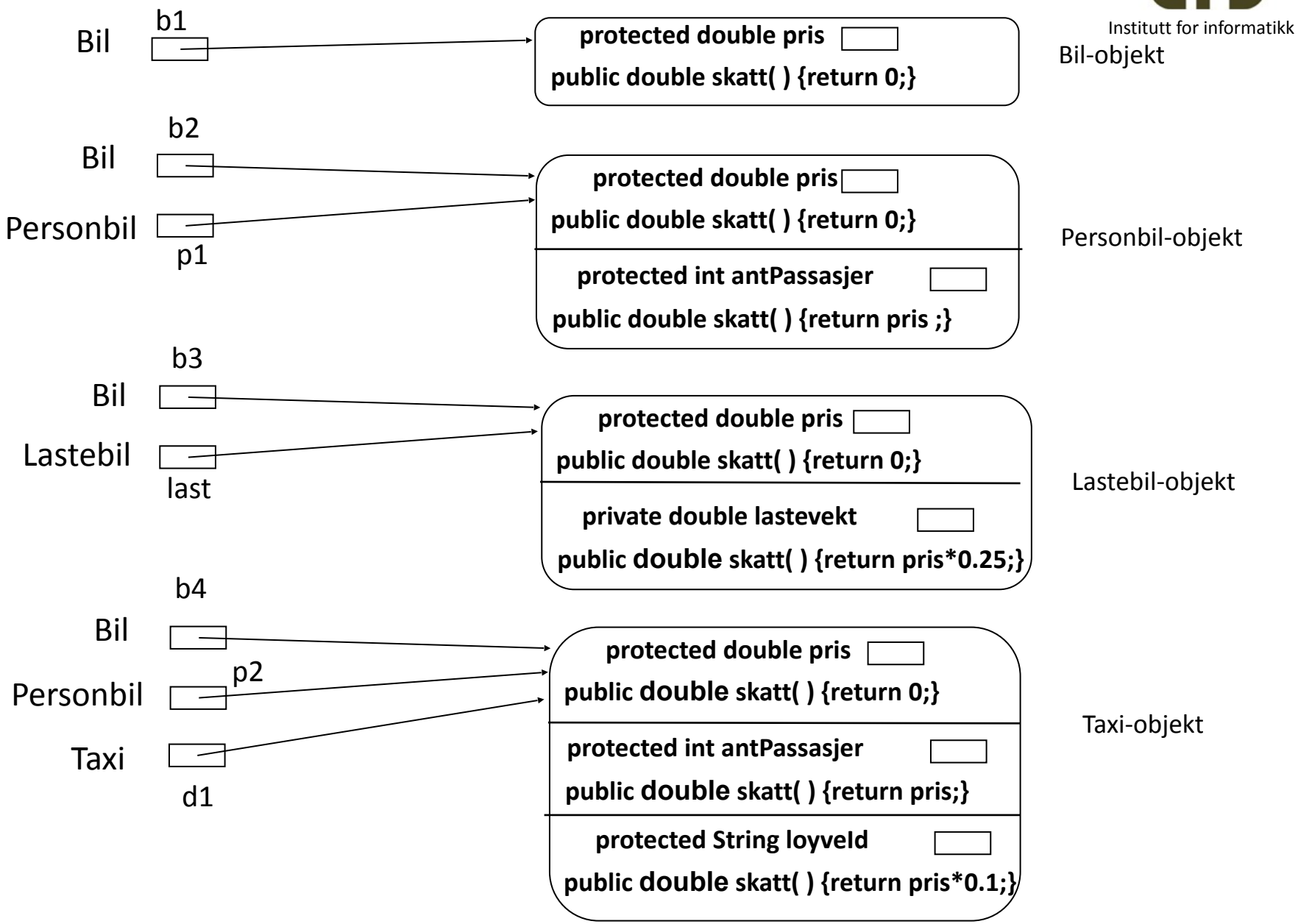
```
Bil[] bilTab = new Bil[1000];
  . . .
// Lag objekter og fyll inn i arrayen
  . . .
for (Bil b: bilTab) {
    System.out.println("Skatt: " + b.skatt());
}
```

dvs. kjøretidsystemet bruker metoden
i den nederste subklassen i objektet -
det objektet «virkelig» er:

Polymorfi

Derfor:
Alle betaler uansett den skatten som er best definert av hele **objektets** type / klasse uavhengig av referansetypen som brukes for å komme til objektet

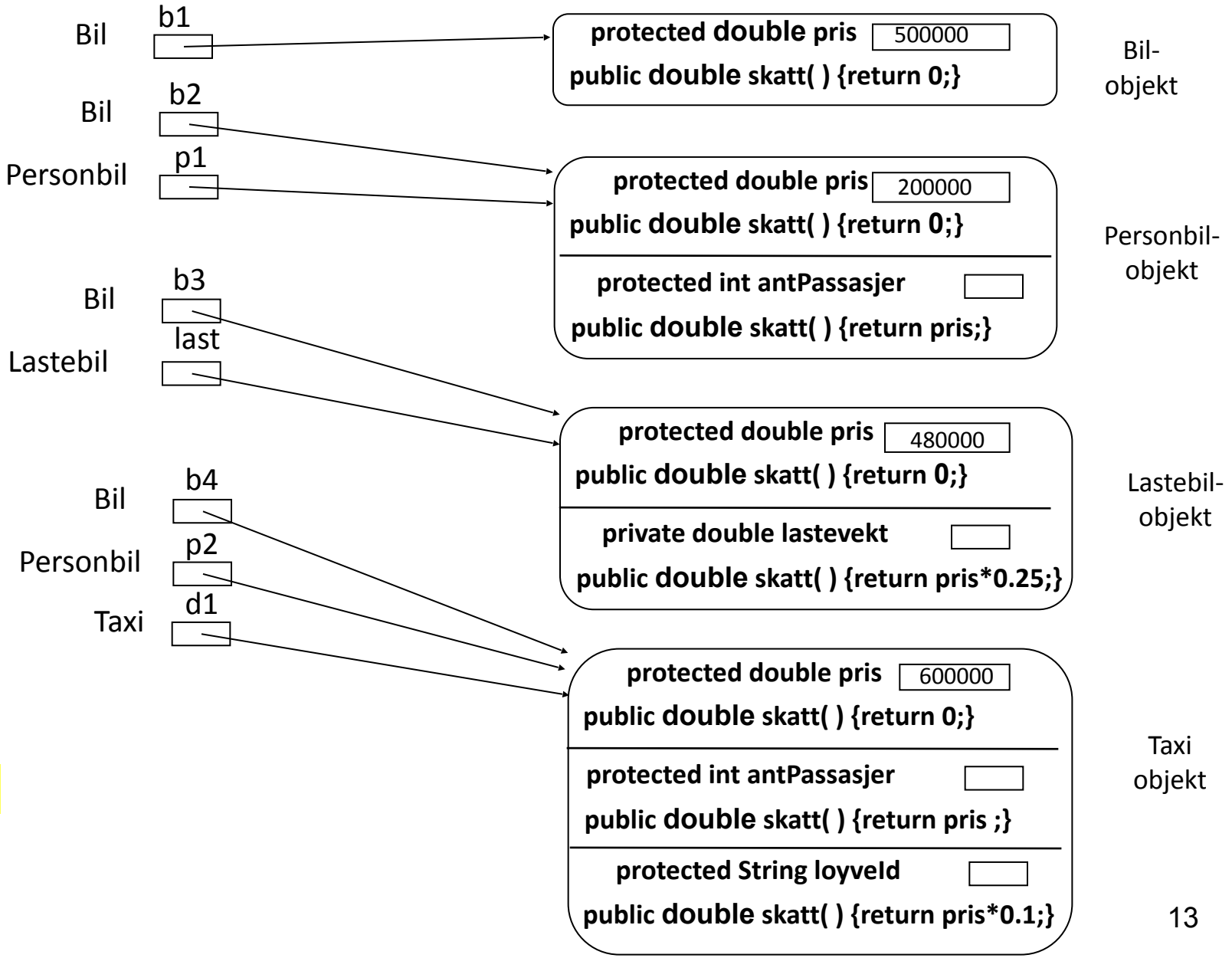

Redefinering av metoder - polymorfi

- Vi har tidligere sett at med subklasser kan vi utvide en eksisterende klasse med nye metoder (og nye variabler)
- En subklasse kan også deklarere en metode med ***samme signatur*** (dvs samme navn og samme parametre) som en metode i superklassen, men med ulikt innhold i subklassen.
- Den nye metoden i subklassen vil redefinere (omdefinere, erstatte, overskrive, overstyre) (engelsk: override) metoden som er definert i superklassen
- Metoder som kan redefineres på denne måten kalles ***polymorfe metoder*** (også kalt *virtuelle* metoder)
- I Java er alle metoder polymorfe, så sant de ikke er deklarert med **final**

- **Kompilatoren** bestemmer **at** det er lov, **kjøretidsystemet hvilken** metode som utføres, og det er den metoden som er lengst nede i objektets klassehierarki som utføres.

Polymorfi: eksempel

Hva blir:

b1.skatt()	0
b2.skatt()	200000
p1.skatt()	200000
b3.skatt()	120000
last.skatt()	120000
b4.skatt()	60000
p2.skatt()	60000
d1.skatt()	60000

```
class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    @Override
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    @Override
    public  double skatt(){return pris * 0.25;}
     . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    @Override
    public double skatt(){return pris *0.1; }
     . . .
}
```

Bruk annotasjonen @Override

Bruk annotasjonen:

@Override

```java
class Bil {
    protected double pris;
    protected String regNr;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    @Override
    public double skatt( ){return pris;}
    . . .
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    @Override
    public  double skatt(int i){return pris * 0.25;}
     . . .
}

class Taxi extends Personbil {
    protected int loyveNr;
    @Override
    public double skatt(){return pris *0.1; }
     . . .
}
```

Kompilatoren gir feilmelding:

```
MacBook-Pro:programmer steing$ javac BrukHashMap.java
BrukHashMap.java:32: error: method does not override or implement a method from a supertype
        @Override
        ^
1 error
MacBook-Pro:programmer steing$
```

Polymorfi: Nytt eksempel

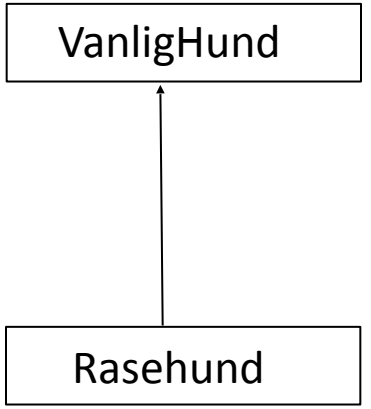

```
class VanligHund {
   // ...
   public void bjeff() {
      System.out.println("Vov-vov");
   }
}



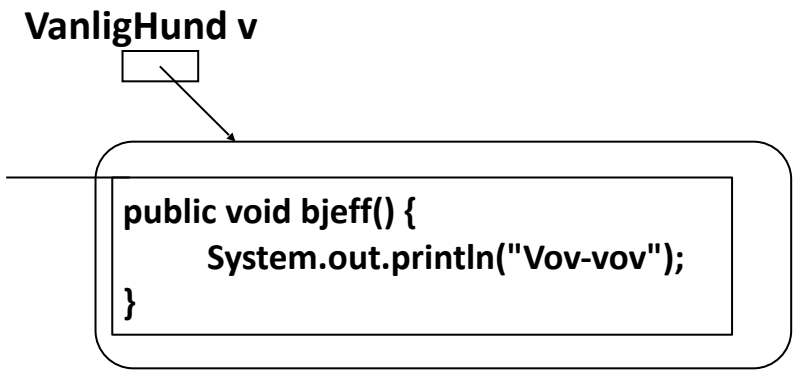
class Rasehund extends VanligHund {
   // ...
   @Override
   public void bjeff() {
      System.out.println("Voff-voff");
   }
}
```

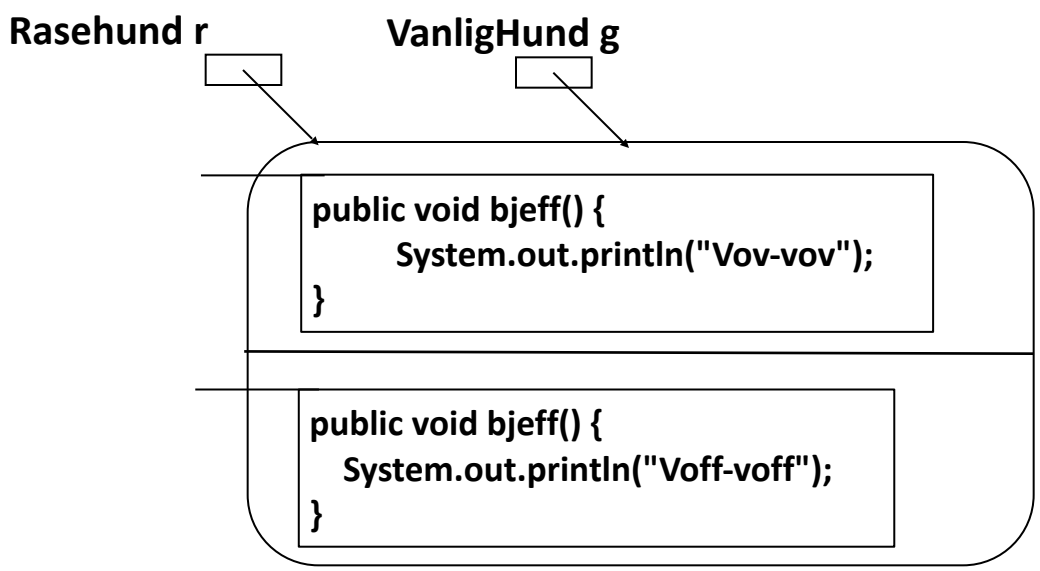
For objekter av typen VanligHund er det denne metoden som gjelder.

For objekter av typen Rasehund er det denne metoden som gjelder.

Polymorfi: eksempel

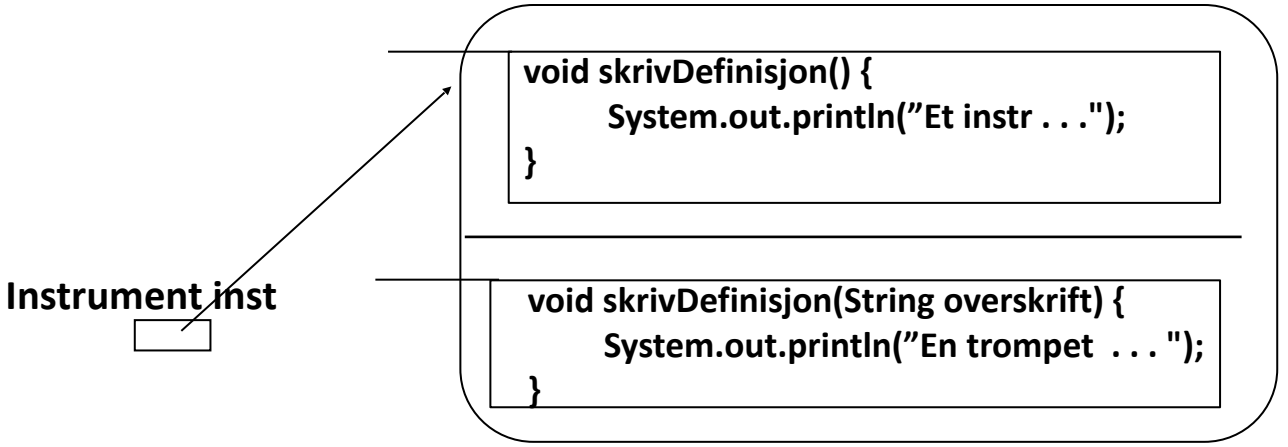
Anta dette programmet:

```
VanligHund v = new VanligHund();
Rasehund r = new Rasehund();
VanligHund g = r;
```

Hva skrives ut ved hvert av kallene:

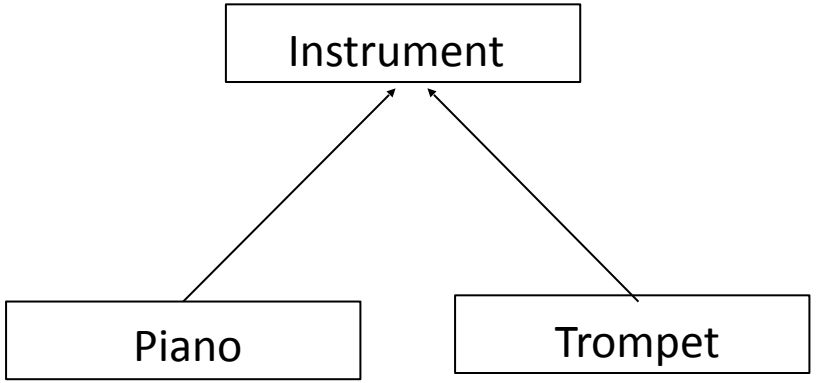
v.bjeff();	**Vov-vov**
r.bjeff();	**Voff-voff**
g.bjeff();	**Voff-voff**

Polymorfi – eksempel

Objekt av klassen Trompet

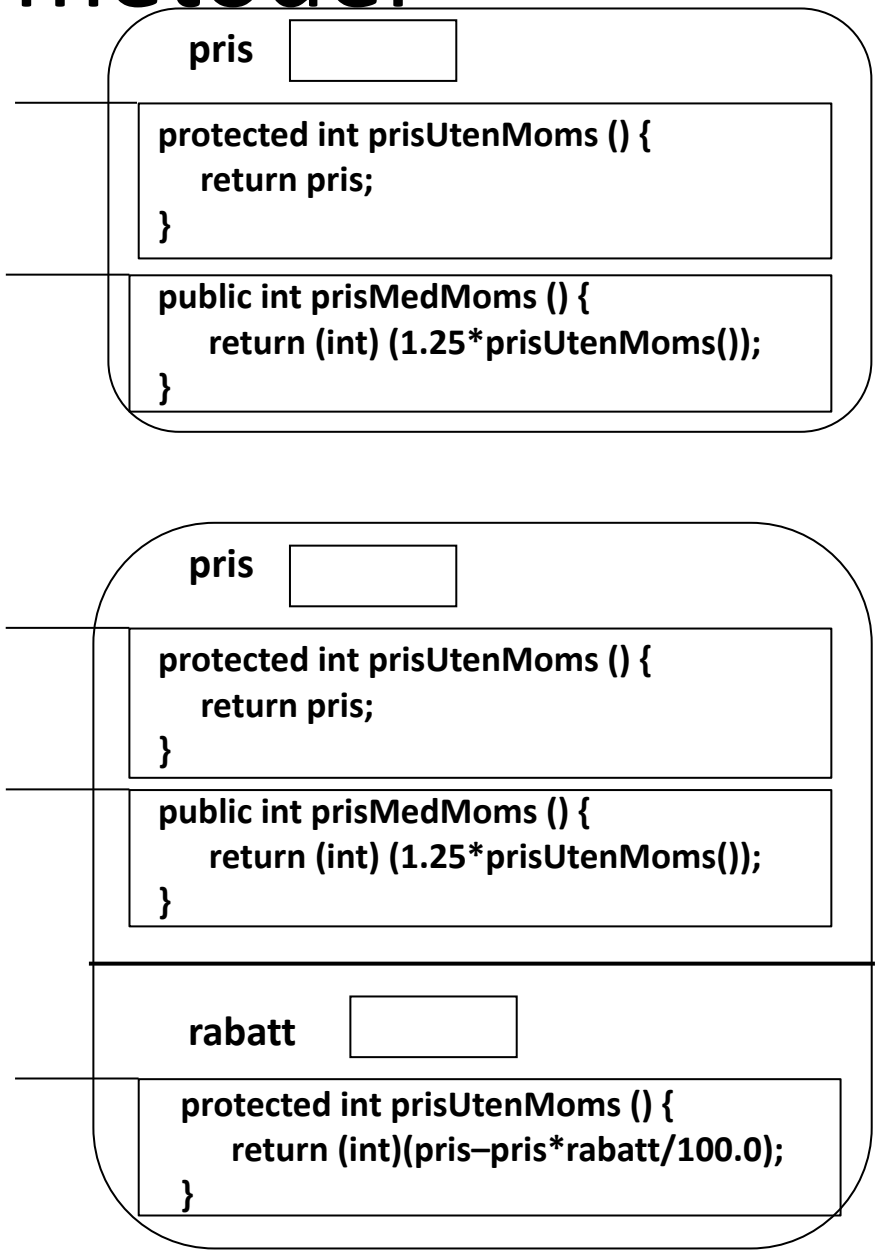
```
class Musikk{
  public static void main (String[] args) {
  Instrument  inst = new Trompet();
     inst.skrivDefinisjon();
  }
}
class Instrument {
  public void skrivDefinisjon() {
    System.out.println("Et instrument er noe man kan spille på");
  }
}
class Piano extends Instrument {
  public void skrivDefinisjon () {
    System.out.println("Et piano er et strengeinstrument");
  }
}
class Trompet extends Instrument {
  public void skrivDefinisjon (String overskrift) {
    System.out.println(overskrift);
    System.out.println("En trompet er et blåseinstrument");
  }
}
```


Flere polymorfe metoder


```
class Vare {
    protected int pris;
    public void setPris(int p){pris = p;}
    protected int prisUtenMoms() {
        return pris;
    }
    public int prisMedMoms() {
        return (int) (1.25*prisUtenMoms());
    }
}

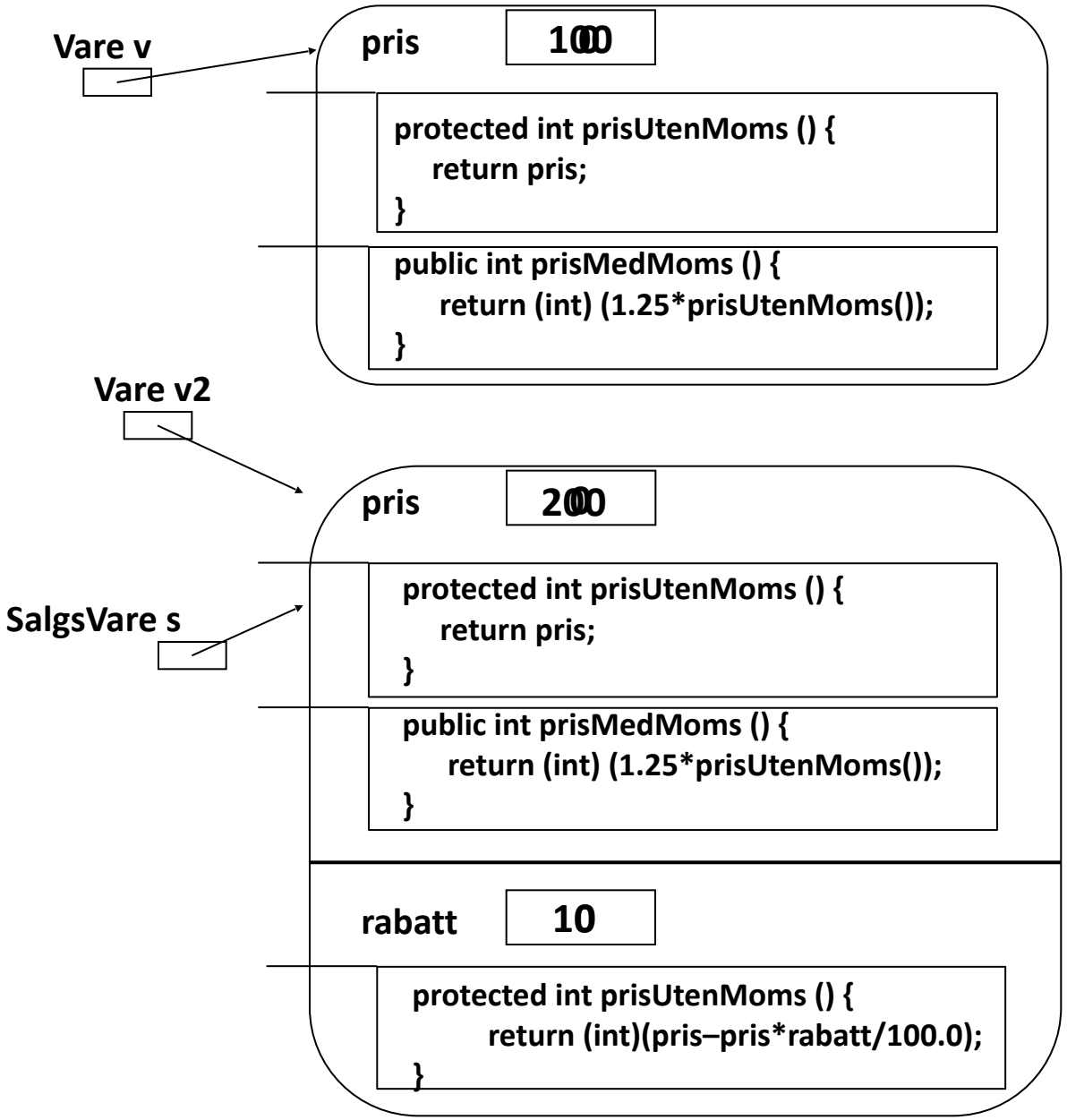
class SalgsVare extends Vare {
    protected int rabatt; // I prosent
    public void setRabatt(int r) {
        rabatt = r;
    }
    @Override
    protected int prisUtenMoms() {
        return (int) (pris-pris*rabatt/
100.0);
    }
}
```



```
Vare v = new Vare();
v.setPris(100);
SalgsVare s =
     new SalgsVare();
s.setPris(200);
s.setRabatt(10);
Vare v2 = s;
```

Hva blir nå:

```
v.prisMedMoms();
s.prisMedMoms();
v2.prisMedMoms();
```


Polymorfi: skrivData

- I universitetseksemplet så vi at klassene Student og Ansatt (før vi hadde lært om subklasser) hadde nesten like skrivData-metoder:

```
   // I klassen Student:
   @Override
   public void skrivData() {
      System.out.println("Navn: " + navn);
      System.out.println("Telefon: " + tlfnr);
      System.out.println("Studieprogram: " + program);
   }
```

```
   // I klassen Ansatt:
   @Override
   public void skrivData() {
      System.out.println("Navn: " + navn);
      System.out.println("Telefon: " + tlfnr);
      System.out.println("Lønnstrinn: " + lønnstrinn);
      System.out.println("Timer: " + antallTimer);
}
```

Nøkkelordet **super**

NYTT

Nøkkelordet **super** brukes til å aksessere variable / metoder i objektets superklasse. Dette kan vi bruke til å la superklassen Person ha en generell **skrivData**, som så kalles i subklassene:

```
// I klassen Person:
public void skrivData() {
    System.out.println("Navn: " + navn);
    System.out.println("Telefon: " + tlfnr);
}
```

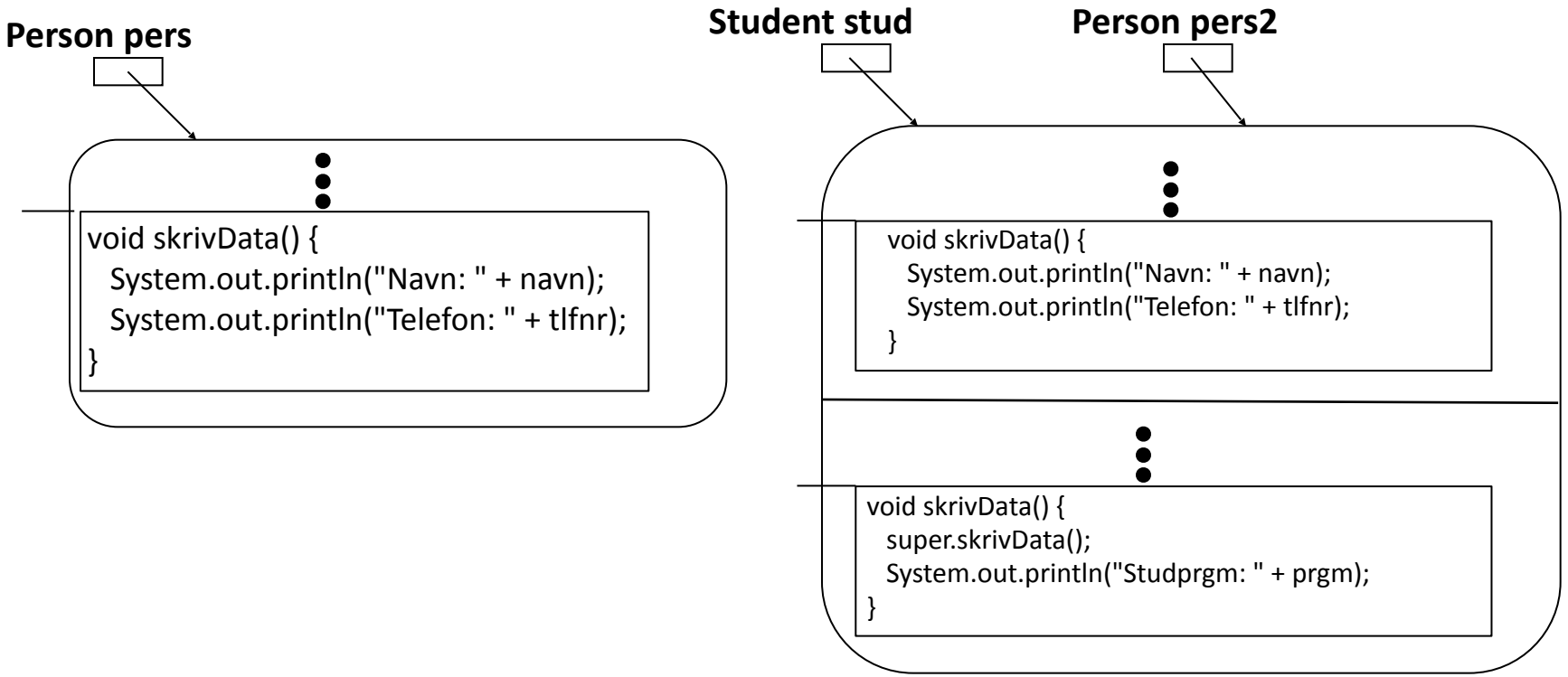
```
// I klassen Student:
@Override
public void skrivData() {
    super.skrivData();
    System.out.println("Studieprogram: " + program);
}
```

```
// Tilsvarende i klassen Ansatt:
@Override
public void skrivData() {
    super.skrivData();
    System.out.println("Lønnstrinn: " + lønnstrinn);
    System.out.println("Timer: " + antallTimer);
}
```

```
class StudentRegister {
  public static void main(String [] args) {
    Student stud = new Student();
    Person pers  = new Person();

    stud.skrivData();    // Her brukes definisjonen i Student
    pers.skrivData();    // Her brukes definisjonen i Person

    Person pers2 = stud;
    pers2.skrivData();  // Hvilken definisjon benyttes her?
   }
}
```


Overlaste vs. redefinere
Eng.: Overload vs. override

- Det er vanlig å ha flere definisjoner av en metode med samme navn, men med forskjellige parametre (forskjellige signaturer)
  f.eks. System.out.print(19); og System.out.print("Hei");
- Dette kalles overload på engelsk, norsk: overlasting
- Sett fra Java kunne metodene gjerne hatt helt forskjellige navn.
- Det er pga. at programmet skal leses og forstås (og metodene huskes) av andre mennesker at vi bruker det samme navnet
- Overlasting har ikke noe med polymorfi å gjøre !!
- Overlasting bestemmes helt og holdent av kompilatoren (og det er ikke noe å bestemme, det er helt vanlige metoder).

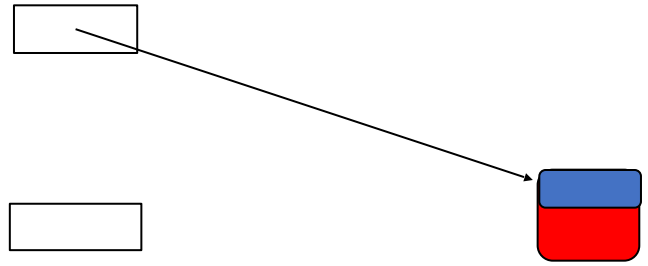
Omdefinering av variable

- En subklasse kan også redefinere (skyggelegge) variable som er definert i superklassen.
- MEN: Dette bør IKKE brukes!!!
  - Sjelden nødvendig
  - Reduserer lesbarheten
  - Kan føre til uventet oppførsel
- Og mer trenger dere ikke å vite om det…

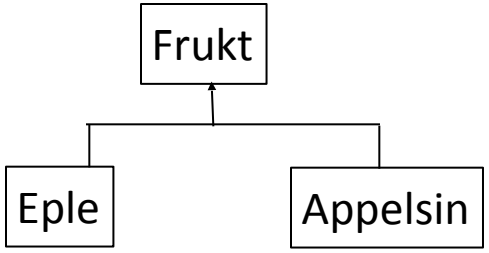
Husk:

Den boolske operatoren **instanceof** hjelper oss å finne ut av hvilken klasse et gitt objekt er, noe som er nyttig i mange tilfeller:

```
class TestFrukt {
  public static void main(String[] args) {
     Eple e = new Eple();
     skrivUt(e);
  }
  static void skrivUt(Frukt f)  {
     if (f instanceof Eple)
         System.out.println("Dette er et eple!”);
     else if (f instanceof Appelsin)
         System.out.println("Dette er en appelsin!”);
  }
}
```


class Frukt { .. }
class Eple extends Frukt { .. }
class Appelsin extends Frukt { .. }

Men: Prøv å unngå ”instanceof”

Bruk heller polymorfi hvis mulig

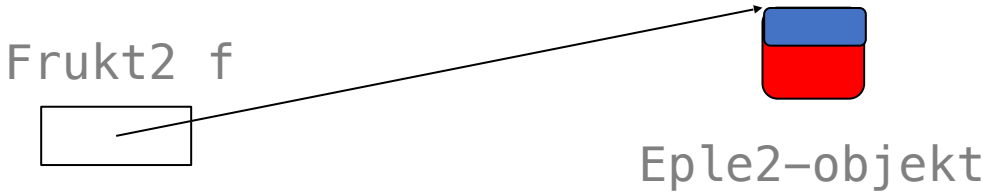
Bedre program:

```
class TestFrukt2 {
    public static void main(String[] args) {
        Frukt2 f = new Eple2();
        f.skrivUt( );
    }
}

abstract class Frukt2 {
        abstract public void skrivUt( );
}

class Eple2 extends Frukt2 {
    @Override
    public void skrivUt( ) {
        System.out.println("Jeg er et eple!");
    }
}

class Appelsin2 extends Frukt2 {
    @Override
    public void skrivUt( ) {
        System.out.println("Jeg er en appelsin!");
    }
}
```


Istedenfor å teste hvilken klasse objektet er av, ber vi objektet gjøre jobben selv.
Objektet vet jo best selv hva det er.

Biler og mer bruk av "instanceof"

god

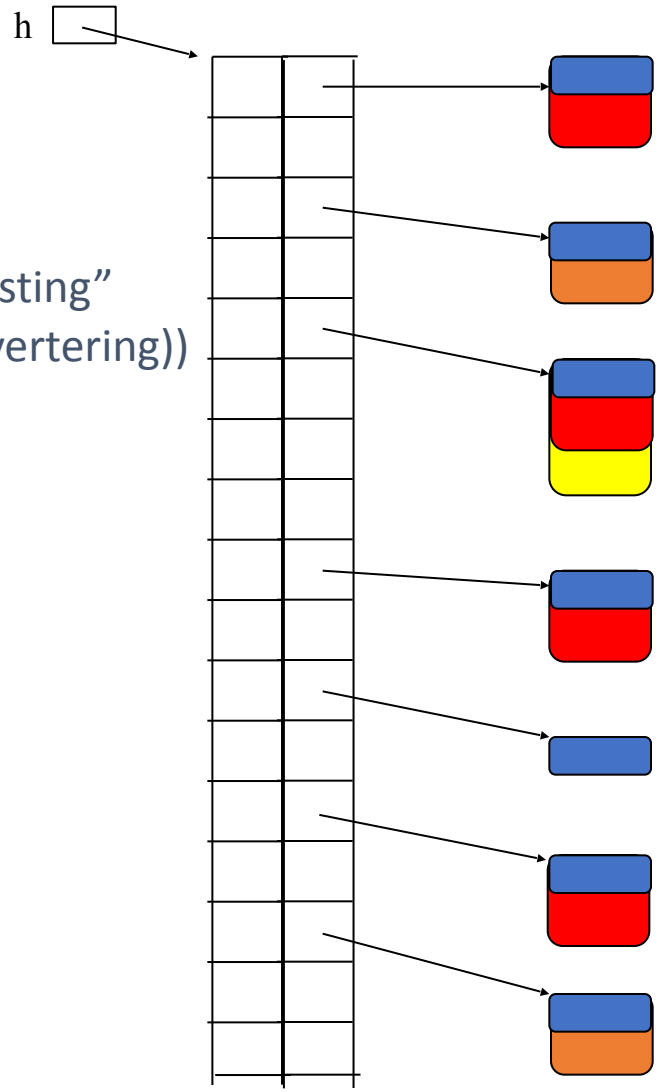
```
HashMap <String, Bil> h;
h = new HashMap <String, Bil> ( );
// Fyll inn forskjellige biler i hashmap-en
for (Bil b: h.values()) {
    // kall på polymorf metode:
    double  skatt = b.skatt();
    if (b instanceof Personbil) {
        Personbil pb = (Personbil) b;
        int pas = pb.passasjerAnt();
    } else if (b instanceof Lastebil) {
        Lastebil ls = (Lastebil) b;
        double lv = ls.hentLast();
    }
}
```

```
class Bil {
    protected double pris;
    public double skatt(){return 0;}
}

class Personbil extends Bil {
    protected int antPass;
    @Override
    public double skatt( ){return pris;}
    public int passasjerAnt( ){return antPass;}
}

class Lastebil extends Bil {
    protected double lasteVekt;
    @Override
    public  double skatt(){return pris * 0.25;}
    public int hentLast( ){return lasteVekt;}
}
```

(og litt "casting" (typekonvertering))

Hvorfor bruker vi subklasser?

Repetisjon

1. Klasser og subklasser avspeiler **virkeligheten**
   - Bra når vi skal modellere virkeligheten i et datasystem
2. Klasser og subklasser avspeiler **arkitekturen** til datasystemet / dataprogrammet
   - Bra når vi skal lage et oversiktlig stort program

3. Klasser og subklasser kan brukes til å forenkle og gjøre programmer mer forståelig, og spare arbeid:
   Gjenbruk av programdeler
   - ”Bottom up” – programmering
     - Lage verktøy
   - ”Top down” programmering
     - Postulere verktøy

Gjenbruk av deler av programmer

- Viktig å ikke måtte skrive ny kode hver gang man skal programmere noe nytt
  - Gjenbruk mest mulig av kode du har skrevet før
- Lag kode med henblikk på et den skal brukes (til noe liknende) senere
  - Lag biblioteker
- Bruk andres bibliotek
- Javas eget bibliotek

- Strukturering av kode (”gjenbruk” i samme program)
- IN1000: Gjenbruk av metoder og klasser

Gjenbruk ved hjelp av klasser / subklasser

- Ved ***sammensetning*** / ***komposisjon***
  - Pensum i IN1000
  - Deklarer referanser til objekter av klasser du har skrevet før (eller bibliotheksklasser)
  - Lag objekter av disse klassen
  - Kall på metoder i disse klassene
- Ved ***arv*** (nytt i IN1010):
  - Lag en ny klasse som utvider den eksisterende klassen (spesielt viktig ved litt større klasser)
  - Føy til ekstra variabler og metoder

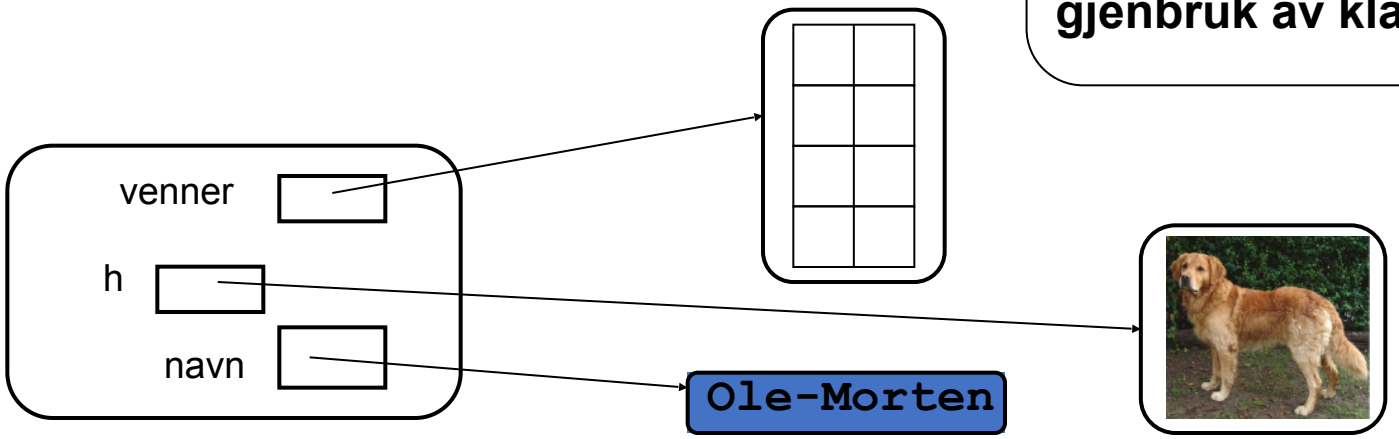
Gjenbruk ved sammensetning / komposisjon

Omtrent som i IN1000. Ikke noe nytt

```
class Demoklasse {
    HashMap<String,Person> venner = new HashMap<String,Person>();
    Husdyr h = new Hund("Passopp");
    String navn = "Ole-Morten";


    /* + Diverse metoder */
}
```

'venner', 'h' og 'navn' er deklarert som referansevariable som peker på objekter av andre klasser **som allerede eksisterer / gjenbruk av klassedefinisjonene**

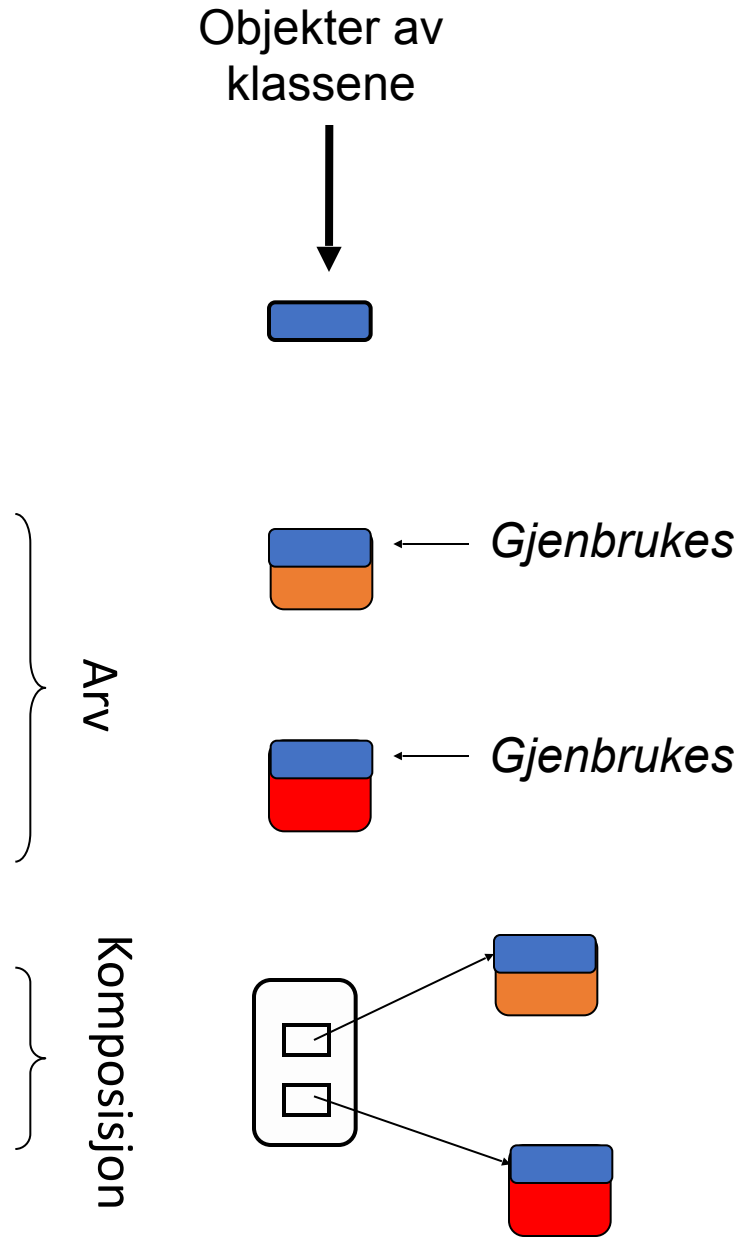
Gjenbruk ved arv
(domenet er et bibliotek)


```
class Bok {
   protected String tittel, forfatter;
}

class Fagbok extends Bok {
   protected double dewey;
}

class Skjønnlitterærbok extends Bok {
   protected String sjanger;
}

class Bibliotek {
   protected Bok b1 = new Fagbok();
   protected Bok b2 = new Skjønnlitterærbok();
}
```


Når skal vi bruke arv?

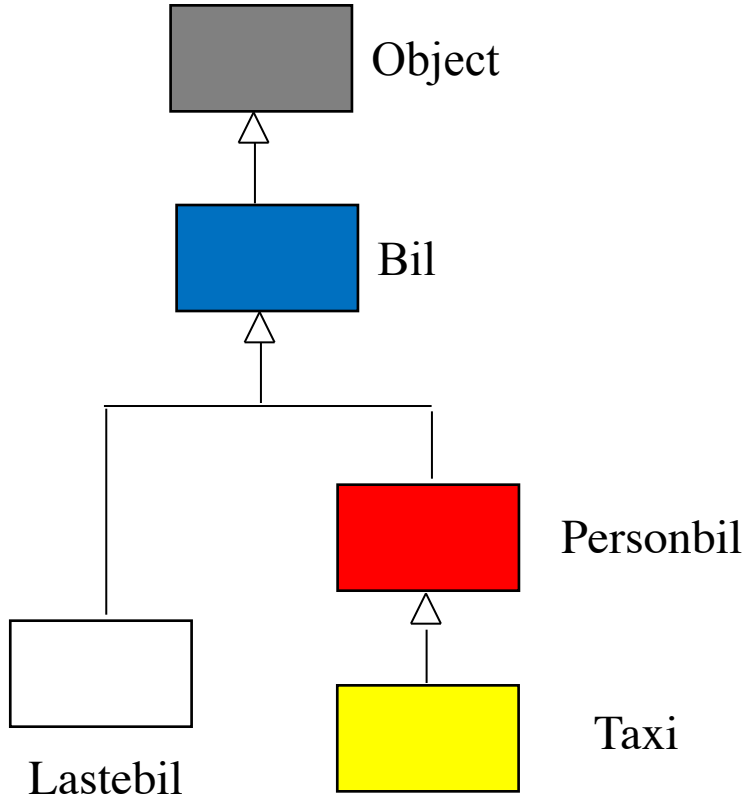
- Generelt: Ved *er-en* relasjon mellom objektene.
  - En Student er en Person
  - En Ansatt er en Person
- Hva med relasjonene
  - roman – bok?
    - En roman *er en* bok (arv).
  - kapittel – bok?
    - Et kapittel *er ikke* en bok, men et kapittel *er en del av* en bok, og en bok *har/består av* kapitler (sammensetning)
- Relasjoner som *har-en* og *består-av* skal ikke modelleres som subklasser, men ved hjelp av sammensetning / komposisjon (som datafelt (konstanter/variabler)).

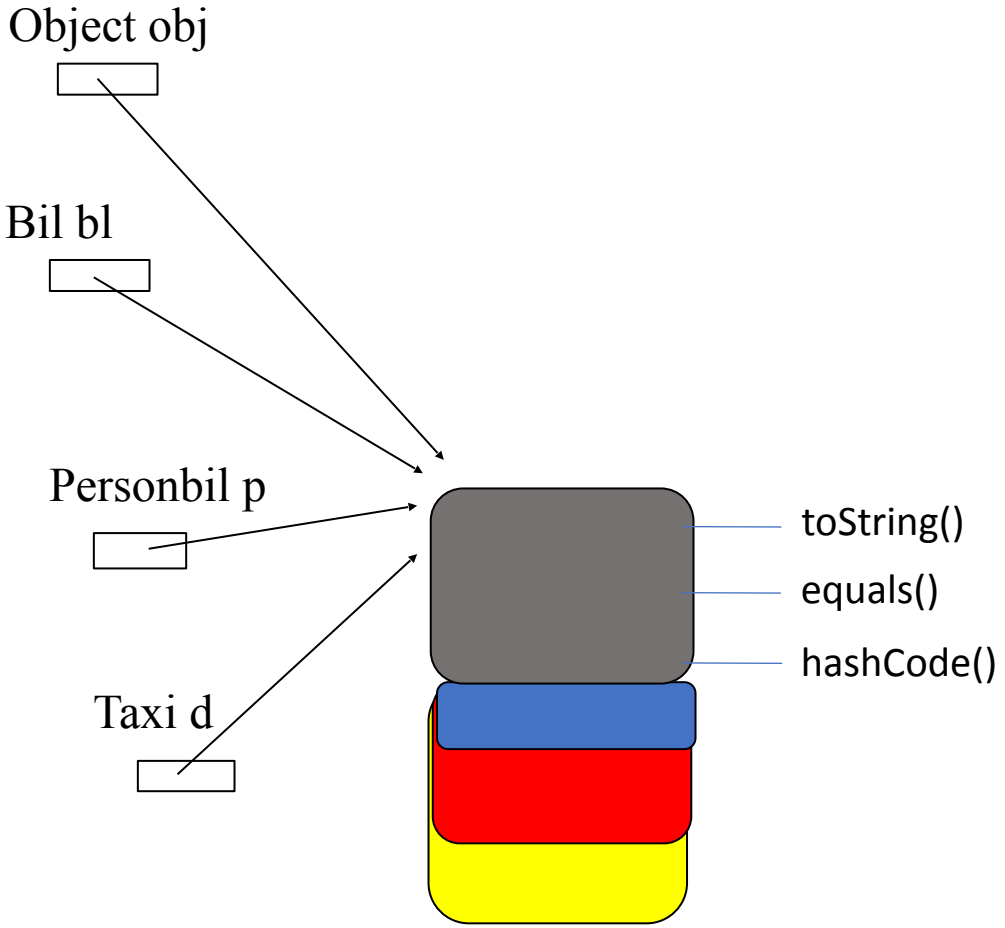
Arv vs. delegering kommer vi tilbake til

class Object

Klassehierarki:

Object: toString og equals

- Klassen Object inneholder bl.a. tre viktige metoder:
  - String toString ( )
    returnerer en String-representasjon av objektet
  - boolean equals (Object o)
    sjekker om to objekter er like (i Object det samme som pekerlikhet)
  - int hashCode ( )
    returnerer en hash-verdi av objektet
- Disse metodene kan man så selv redefinere til å gjøre noe mer fornuftig.
- Poenget er at en bruker av en klasse vet at disse metodene *alltid* vil være definert (pga. polymorfi)

Eksempel på toString og equals


```
class Punkt {
   protected int x, y;
   Punkt(int x0, int y0) {
      x = x0;
      y = y0;
   }
}
```

```
class Punkt2 {
   protected int x, y;
   Punkt2(int x0, int y0) {
      x = x0;  y = y0;
   }
   @Override
   public String toString() {
      return ("x = "+x+" y = "+y);
   }
   @Override
   public boolean equals(Object o) {
       if (!(o instanceof Punkt2))
          return false;
       Punkt2 p = (Punkt2) o;
       return x == p.x && y == p.y;
   }
}
```

Anta:

```
Punkt p1 = new Punkt(3,4);
Punkt p2 = new Punkt(3,4);

Punkt2 q1 = new Punkt2(3,4);
Punkt2 q2 = new Punkt2(3,4);
```

Hva blir nå:

`p1.toString();`	Punkt@4d591d15
`p1.equals(p2);`	false
`q1.toString();`	x = 3 y = 4
`q1.equals(q2);`	true

(4D591D15 er hash-koden til objektet i det heksadesimale (16-)tall-systemet = 1297685781 i 10-tall-systemet)

Konstruktører

Ikke noe nytt her

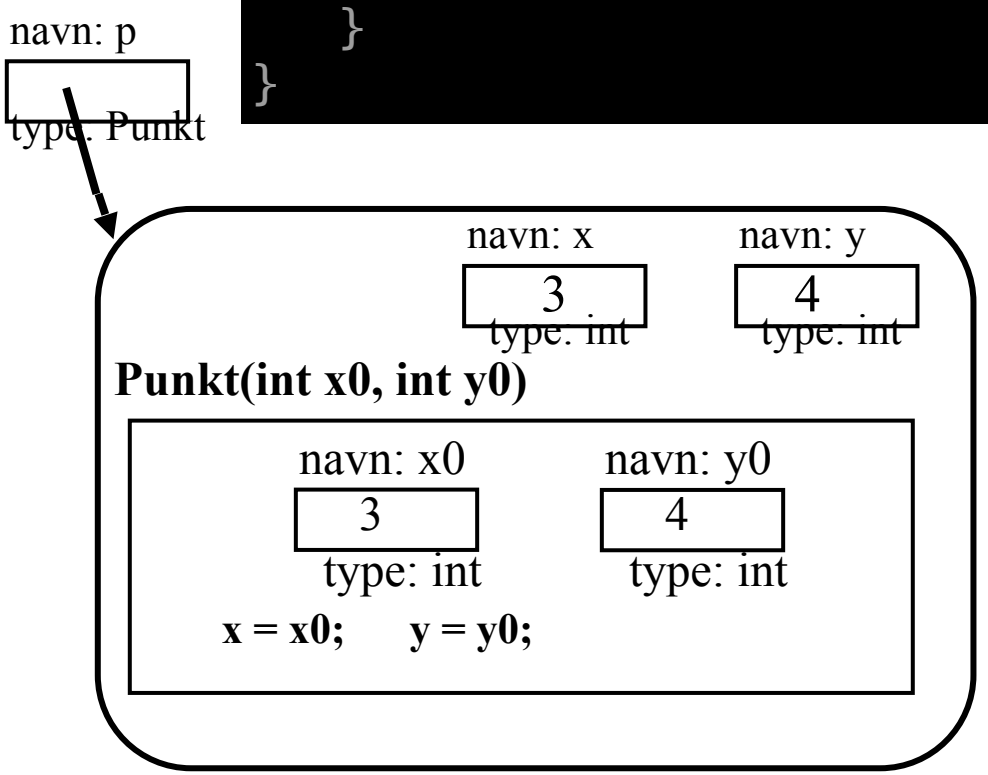
Bruk av konstruktører når vi opererer med "enkle" klasser er ganske ukomplisert. Når vi skriver

```
Punkt p  = new Punkt(3,4);
```

skjer følgende:

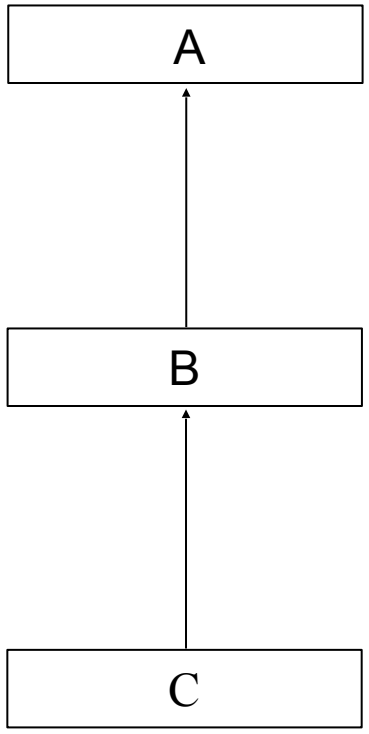
```
class Punkt {
   protected int x, y;
   Punkt(int x0, int y0) {
      x = x0;
      y = y0;
   }
}
```

1. Det settes av plass i intern-minnet til et objekt av klassen Punkt og til referansevariablen p.
2. Variablene x og y blir opprettet inne i objektet (instansvariable)
3. Konstruktør-metoden blir kalt med x0=3 og y0=4.
4. Etter at konstruktøren har satt x=3 og y=4, blir verdien av høyresiden i tilordningen
   Punkt p = new Punkt(3,4)
   adressen (en referanse, peker) til det nye objektet.
5. Tilordningen Punkt p = … utføres, dvs p settes lik adressen / referansen til objektet.

Husk vi kan ha flere konstruktører (med forskjellige parametre)

Konstruktører blir noe mer komplisert når vi opererer med arv

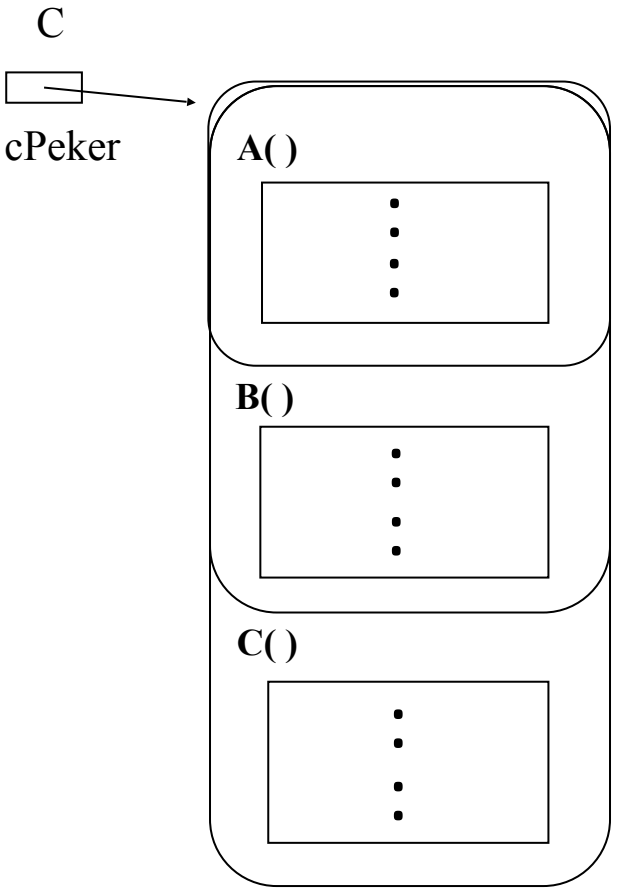
- Anta at vi har deklarert tre klasser:

```
class A { … }
class B extends A { … }
class C extends B { … }
```

- Hvilken / hvilke konstruktør utføres hvis vi skriver

```
C cPeker = new C();
```

?

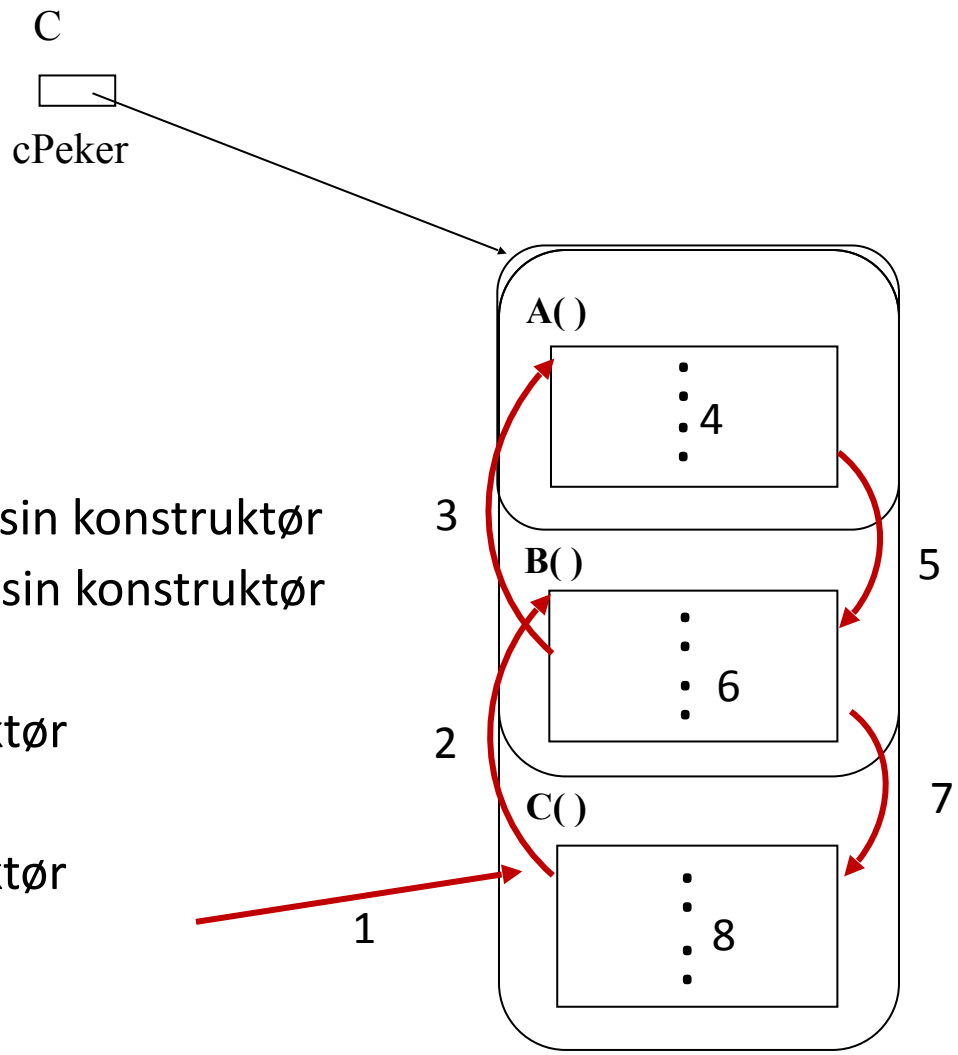

Konstruktører og arv virker slik:

- Anta at vi har deklarert tre klasser:

```
class A { … }
class B extends A { … }
class C extends B { … }
```

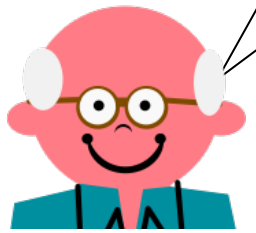
- Når vi skriver **`new C()`** skjer følgende:
  1. Konstruktøren til C kalles (som vanlig)
  2. Konstruktøren til C starter med å kalle på B sin konstruktør
  3. Konstruktøren til B starter med å kalle på A sin konstruktør
  4. Så utføres A sin konstruktør
  5. Kontrollen kommer tilbake til B sin konstruktør
  6. Så uføres B sin konstruktør
  7. Kontrollen kommer tilbake til C sin konstruktør
  8. Så uføres C sin konstruktør

Kall på superklassens-konstruktør

- Superklassens konstruktør kalles fra en subklasse ved å si:
  - `super();`
    - vil kalle på en konstruktør uten parametre
  - `super(5, "test");`
    - om vi vil kalle på en konstruktør med to parametre (int og String)
- Et kall på super **må** legges **helt i begynnelsen av** konstruktøren.
- Kaller man ikke super eksplisitt, vil Java **selv legge inn kall på super( )** helt først i konstruktøren når programmet kompileres.
- Hvis en klasse ikke har noen konstruktør, legger Java inn en tom konstruktør med kallet super();

NB! NB!
Det er forskjell på
super.
og
super(. . .)

Eksempel 1

Anta at vi har følgende klasser:

```
class Person {
    proteceted String fødselsnr;

    Person() {
       fødselsnr = "12030167890";
    }
}

class Student extends Person {
    protected int studID;

    Student() {...}
}
```

Anta to konstruktører:

```
Student() {
   super();
   studID = 42;
}
```

eller:

```
Student() {
   studID = 42;
}
```

Disse to er helt ekvivalente!

Hva skjer hvis Student ikke har noen konstruktør : ?

```
class Student extends Person {
    protected int studID = 42;
}
```

Eksempel 2

Her er noen forslag til konstruktører:

Anta at vi har følgende klasser:

```
class Person {
    protected String fødselsnr;

    Person(String fnr) {
        fødselsnr = fnr;
    }
}

class Student extends Person {
    protected int studID;

    Student() {...}
}
```

```
Student() {
    studID = 42;
}
```

```
Student() {
    super("12030145787");
    studID = 42;
}
```

```
Student(String nr){
    super(nr);
    studID = 42;
}
```

```
Student(String nr, int id){
    super(nr);
    studID = id;
}
```

😊

Eksempel 3


```
class Bygning {
   Bygning() {
      System.out.println("Bygning");
   }
}

class Bolighus extends Bygning {
   Bolighus() {
      System.out.println("Bolighus");
   }
}

class Blokk extends Bolighus {
   Blokk() {
      System.out.println("Blokk");
   }

   public static void main(String[] args) {
      new Blokk();
   }
}
```

Hva blir utskriften fra dette programmet?

Når programmet kompileres


```
class Bygning {
   Bygning() {
      System.out.println("Bygning");
   }
}

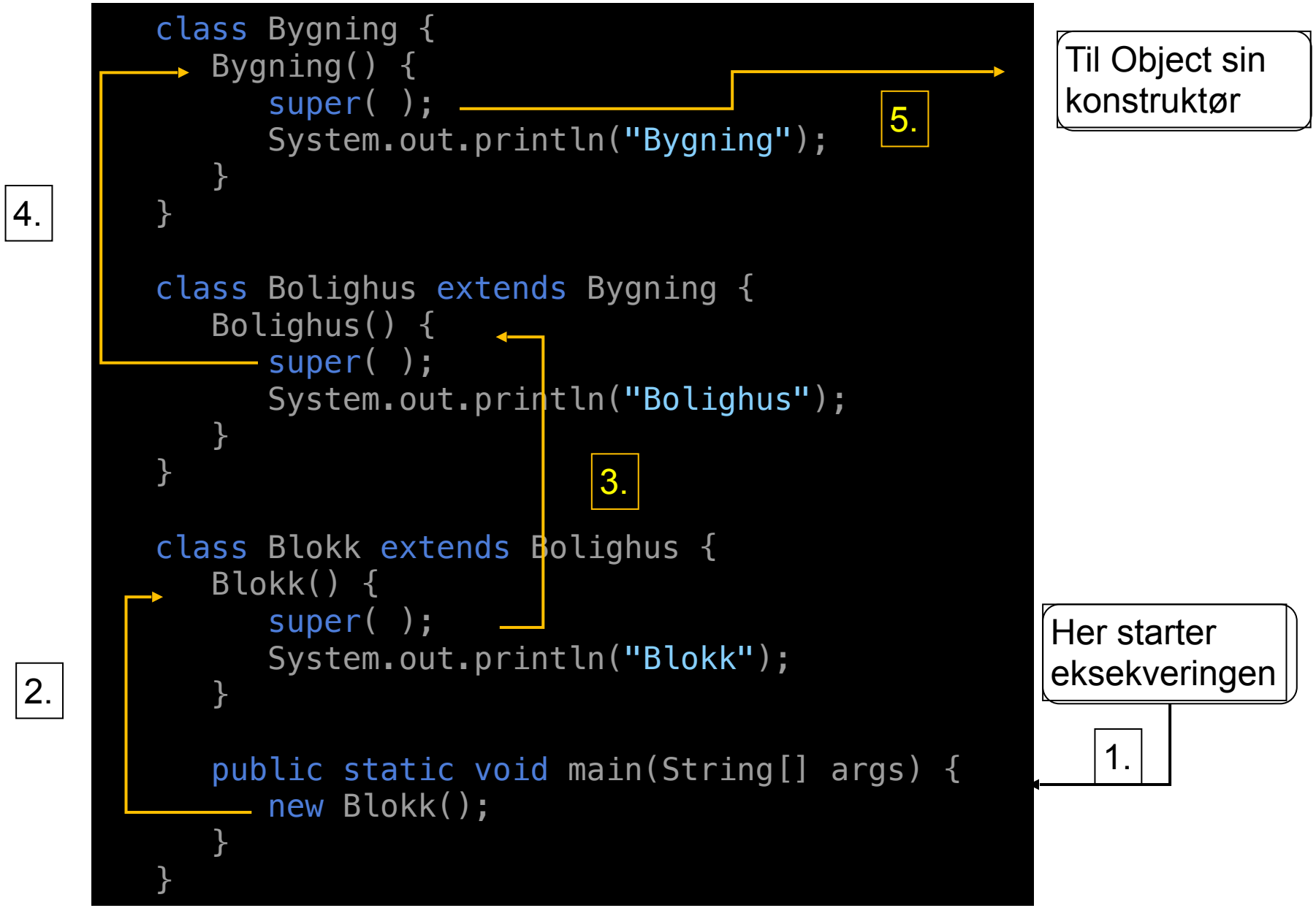
class Bolighus extends Bygning {
   Bolighus() {
      System.out.println("Bolighus");
   }
}

class Blokk extends Bolighus {
   Blokk() {
      System.out.println("Blokk");
   }

   public static void main(String[] args) {
      new Blokk();
   }
}
```

Java føyer selv på 'super()' i disse tre konstruktørene før programmet utføres

Når programmet utføres

Når programmet utføres (forts.)


```
class Bygning {
   Bygning() {
      super( );
      System.out.println("Bygning");
   }
}

class Bolighus extends Bygning {
   Bolighus() {
      super( );
      System.out.println("Bolighus");
   }
}

class Blokk extends Bolighus {
   Blokk() {
      super( );
      System.out.println("Blokk");
   }

   public static void main(String[] args) {
      new Blokk();
   }
}
```

6. Tilbake fra Object sin konstruktør

7. Nå er **Bygning** skrevet ut

8. Nå er **Bolighus** skrevet ut

9. Nå er **Blokk** skrevet ut

Eksempel 4


```
class Bygning {
   Bygning() {
      System.out.println("Bygning");
   }
}

class Bolighus extends Bygning {
   Bolighus(int i) {
      System.out.println("Bolighus nr " + i);
   }
}

class Blokk extends Bolighus {
   Blokk() {
      System.out.println("Blokk");
   }

   public static void main(String[] args) {
      new Blokk();
   }
}
```

Hva skjer i dette eksemplet?

Merk: Konstruktøren i klassen Bolighus har nå en parameter.

Når programmet kompileres


```
class Bygning {
   Bygning() {
      super( );
      System.out.println("Bygning");
   }
}

class Bolighus extends Bygning {
   Bolighus(int i) {
      super( );
      System.out.println("Bolighus");
   }
}

class Blokk extends Bolighus {
   Blokk() {
      super( );
      System.out.println("Blokk");
   }

   public static void main(String[] args) {
      new Blokk();
   }
}
```

Java legger igjen til kall på super() i alle konstruktørene.

Men: Super-kallet matcher ikke Bolighus-konstruktøren i antall parametre!

Mulige løsninger:

1. Selv legge til kall på super, med argument, i kontruktøren i Blokk.
2. Legge til en tom konstruktør i Bolighus.

Flere konstruktører


```
class Bygning {
   Bygning() {
      System.out.println("Bygning");
   }
}

class Bolighus extends Bygning {
   Bolighus() {
      System.out.println("Bolighus");
   }
   Bolighus(int i) {
      System.out.println("Bolighus nr " + i);
   }
}

class Blokk extends Bolighus {
   Blokk() {
      System.out.println("Blokk");
   }

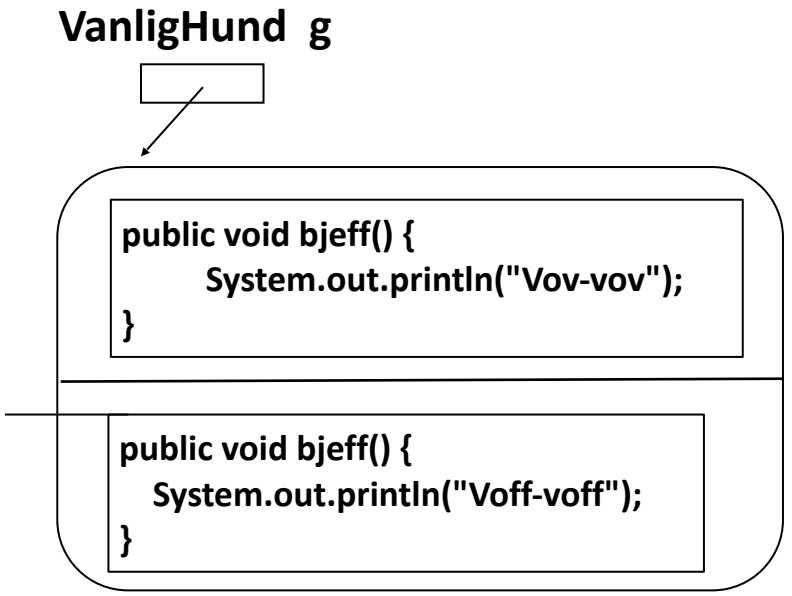
   public static void main(String[] args) {
      new Blokk();
   }
}
```

Da brukes den konstruktøren som her de samme parametrene som på kallstedet (samme som overlasting)

Hoved-«take-away» i dag (polymorfi)

Dette er en rasehund i virkeligheten
(i alle fall et bilde av en)

Dette er et rasehundobjekt
inne i datamaskinen

g.bjeff( ) gir Voff-voff

Oppsummering

- Polymorfi lar objekter gjøre det de *egentlig* kan:
  - At kallet kan utføres, bestemmes av kompilatoren
  - Hvilken metode som utføres, bestemmes av kjøretidsystemet
    - Det er den metoden i objektet som er definert *dypest* i klassehierarkiet som utføres
- Metodene må da ha samme signatur
  - Dette kalles **redefinering** – engelsk: «override»
- Samme navn – ulik signatur – kalles **overlasting** (engelsk: «overload»)
  - Sett fra Java kunne de like gjerne hatt forskjellig navn
- Det er forskjell på **super.** og **super( )**
- Pass på konstruktører i subklasser (reglene på lysark 41)